

ENTREVISTA A MAR SERNA consellera de Treball

"Estic convençuda que no arribarem al 20% d'atur"

XAVIER ALEGRET

AVUI, 14.09.09

L'ocupació està en el centre de l'actualitat. Malauradament, l'atur continua creixent i govern central i Generalitat no se'n surten en la seva batalla contra la crisi. La consellera de Treball, Mar Serna, ens explica què fa el govern per ressuscitar el mercat de treball i ajudar els que han perdut la feina.

23.000 aturats més a l'agost. Si el pitjor de la crisi ha passat, pel que fa a l'ocupació no és així.

No. Hi ha una certa tendència que la intensitat de l'atur no sigui tan important, però hem d'esperar uns mesos, fins al primer trimestre del 2010, per veure com evoluciona. Setembre no serà bo, com no ho va ser l'any passat. Els efectes de la crisi en l'ocupació sempre es noten amb retard. Pot haver-hi un repunt de dades macroeconòmiques positives, però que l'atur pugui.

¿En quin punt de la recuperació hem d'estar perquè es comenci a crear ocupació?

A partir d'un creixement del 2% del PIB es crea ocupació neta. Però la clau és què passa en la resta d'economies, perquè a Catalunya tenim un teixit industrial en el qual té molta importància l'exportació, i hi ha mercats on el consum no ha baixat tant com aquí. Per tant, és possible

que el potencial exportador ens faci sortir de la crisi, també en termes d'ocupació, abans que Espanya.

El ministre Corbacho ha admès que es pot arribar al 20% d'atur. ¿També a Catalunya, on la taxa és més baixa?

Jo espero que no s'arribi a un 20% d'atur. Segurament no ens quedarem en el 15,9% actual, però estic convençuda que no hi arribarem.

Els sindicats alerten que els expedients de regulació (ERO) temporals poden esdevenir d'extinció en l'últim trimestre. Temen que es produeixi aquest efecte?

Ens preocupa aquesta possibilitat, i per això volem que s'ampliï una mesura que es va aprovar al març, el comptador a zero: a Catalunya, els ERO més importants són de suspensió de contractes, entre el 70 i el 80% del total, i hi ha gent que està esgotant els 120 dies de reposició de prestacions que vam proposar al ministeri de Treball i va acceptar. Ara, ampliant-los fins a 180 dies, podríem donar l'oportunitat a moltes empreses de mantenir-se obertes i a molts treballadors de mantenir l'ocupació.

Però si no es resolen els problemes de fons de l'economia que fan que les empreses no rutllin, com la caiguda del consum, manca de crèdit, etc., no és més que ajornar el problema.

No. Jo diria que en el 99% dels casos, no és ajornar el problema, sinó esperar l'evolució del negoci. Hi ha empreses a Catalunya que d'aquí a un temps tindran més càrrega de treball. Què hem de fer? Que aquesta persona se'n vagi al carrer i que li costi molt més trobar feina? ¿O fer que hi hagi possibilitat de torns rotatius de la gent perquè pugui anar temporalment a l'atur i després tornar a incorporar-se al seu lloc de

treball? Aquesta és la via que hem explorat, i no autoritzarem un ERO temporal quan es vegi que la situació no té sortida. Allargar l'agonia no és bo ni per a les empreses ni per als treballadors.

Ara tenim sobre la taula el nou ERO temporal de Nissan per a més de 2.000 treballadors. ¿Era necessari, tenint en compte que tenen la nova furgoneta a finals de novembre?

Encara no l'ha presentat. Ho ha anunciat al comitè d'empresa, per això nosaltres estem esperant que el presenti per examinar quines són les causes. En qualsevol expedient hem de veure causes conjunturals i causes estructurals. Nissan tenia un excés de capacitat productiva perquè un model va necessitar que es creés un tercer torn, que amb la davallada del consum ja no tenia gaire sentit. I ara, al contrari del que passava a l'octubre, Nissan té un pla industrial validat pels sindicats, i té futur.

En canvi, Tata estudia obrir una fàbrica de cotxes elèctrics a Catalunya. Què en saben, del projecte?

El que li puc dir és que des de Catalunya estem fent i farem totes les gestions necessàries, els departaments d'Innovació i de Treball, perquè puguin venir tots els projectes possibles i atreure més inversions. Catalunya ha demostrat que és competitiva, i per això ens estem ocupant tant de les empreses que estan en dificultats.

"Les gestions necessàries"? Es refereix a subvencions? Perquè els responsables de Tata ja n'han demanat..

Es farà tot el que sigui possible dins de les nostres possibilitats. El departament d'Innovació ha de portar el lideratge i com a departament

de Treball farem tot el que sigui necessari per aquesta i per qualsevol altra empresa, com atraure inversions.

És que al final sembla que molts fabricants, com Seat, Nissan, etc., si no tenen l'estímul de l'ajuda pública...

L'ajut de la Generalitat ha consistit en crèdits, en moments en què les empreses han tingut dificultat per accedir-hi.

Els aturats que hagin perdut la prestació des de l'1 de gener tindran un ajut de 420 euros, però falta saber quin serà el paper de les comunitats. Com està la seva proposta de complementar-la o bé amb formació o amb treballs socials a canvi de 200 euros més?

El decret diu que les comunitats hem de fer un itinerari d'inserció, però no concreta. El que ens agradaria, i hi estem treballant amb el ministeri, és que la persona pugui tenir, a més d'una orientació a les oficines de treball, una part de formació i una part d'experiència de feina en col·laboració social. Estem parlant amb el ministeri, i jo confio que sigui possible.

I què els diria als aturats de llarga durada, que són els que més dificultats tenen i no tindran l'ajuda?

Les persones aturades de llarga durada que no tinguin ingressos superiors al 75% del salari mínim poden sol·licitar la renda mínima d'inserció. La xifra dels que es quedaran sense ajuda no és tan important com es pensa.

Quanta gent podria necessitar-la, a Catalunya?

Les dades del ministeri són que unes 54.000 persones poden rebre l'ajut des de l'1 d'agost. Retroactivament no tenim la dada, però seran menys d'aquestes 54.000.

Els ha proposat el ministre que allarguin el subsidi més enllà de sis mesos com va dir en una entrevista recent?

No, no ens ho ha proposat, i em sorprèn. El que estaria dient és que quan s'acabi la renda, correspondrà a les comunitats el pagament de la renda mínima d'inserció, que és una política activa d'ocupació. Ara bé, s'ha perdut l'oportunitat de sumar el que paga el ministeri de renda activa d'inserció amb la nostra renda mínima d'inserció, i haguéssim pogut tenir un sistema homogeni a totes les comunitats.

S'han d'apujar els impostos?

S'ha de tenir una visió del que es vol fer amb els impostos. Per una part, promoure l'activitat econòmica, i per l'altra, pagar una protecció social, i s'ha de buscar un equilibri. Això és un cercle tancat, has de decidir on poses la pressió. El que és cert és que hi ha determinades deduccions que no han afegit valor, com els 400 euros.

¿l'abaixar les cotitzacions socials pot ajudar les empreses i l'ocupació?

A curt termini no crec que incrementi ocupació. Pot alleugerir la situació d'algunes empreses, però això s'hauria de compensar amb un possible augment de l'IVA. ¿Hi estan disposades? Perquè apujar l'IVA afecta l'activitat econòmica. Això requereix un debat tranquil, serè i global entre totes les parts, i a vegades el trobo a faltar. És el que ha faltat en l'àmbit del diàleg social. Confio que les parts el reprenguin i busquin solucions.

¿Es refereix a la CEOE, que s'ha quedat sola en la negociació?

Hi ha temes més importants que s'han de començar a treballar abans que el preu de l'acomiadament. Què arreglarà si més de tres quartes parts dels acomiadats tenien contracte temporal? No arregla res, en aquests moments. Parlem d'altres coses: de flexibilitat, de mobilitat, d'increments de productivitat, de reduir l'absentisme... Per què necessitem autorització administrativa per a la suspensió de contractes? Amb visió de país i empresarial ho podem fer. La reforma laboral és la segona part. Posem condicions per a l'activitat econòmica i després ja parlarem de la reforma laboral. Hi ha elements que s'han de canviar, però manca aquesta reflexió i una visió global. Cal aprofitar el temps, si no algú ens demanarà comptes de què no s'ha fet, de per què no hem aprofitat el temps de la crisi per fer aquest debat. L'accés al mercat de treball és fàcil si hi ha activitat econòmica.

Això és el més difícil, crear activitat econòmica...

Calen estímuls... El pla E ha estat una bona política d'ocupació.

Però amb un recorregut molt curt.

Estava previst així. S'ha fet molt ràpid. A tots ens hauria agradat que fos en determinats sectors, però era una mesura de xoc. Però també podem parlar d'innovació, d'infraestructures, d'educació, i també del mercat de treball i de protecció social. Aquests són els eixos per crear estímuls, perquè crear una empresa sigui fàcil... El debat és aquest, posar les bases per canviar el model. És bo tenir un diàleg també territorial. Sumant comunitats autònomes i govern de l'Estat podem fer molt, perquè les comunitats estem a prop del problema, tenim moltes competències i podem aportar solucions juntament amb els ajuntaments.

Qui ho ha de capitanejar, tot això?

El govern de l'Estat.

I per què no ho fa?

No sóc al govern de l'Estat.

Fa la sensació que malgasten molts esforços en la batalla política amb l'oposició i sembla que les mesures són fruit de la improvisació.

No ho crec, m'imagino que és difícil per a un govern sense majoria parlamentària, i cada cop que no hi ha acord sembla que s'estigui improvisant. Governar en moments de crisi no és fàcil.

¿No es troba a faltar una mena de pacte estratègic d'abast estatal, que seria la manera d'unir agents socials i polítics?

És una bona estratègia, pensant en el futur, i el govern de l'Estat no ho ha de desaprofitar. Segurament està fent coses però li falta aquesta visió global per posar les bases per al canvi de model productiu.